

CCE–C1

CERTIFIKOVANÁ ZKOUŠKA Z ČEŠTINY PRO CIZINCE

ÚROVEŇ C1

INFORMACE O PODOBĚ ZKOUŠKY

Univerzita Karlova, Ústav jazykové a odborné přípravy
Vratislavova 10/29, 128 00 Praha 2, Česká republika.
Veškerá práva vyhrazena © 2019

ÚSTAV JAZYKOVÉ
A ODBORNÉ PŘÍPRAVY
Univerzita Karlova

www.ujop.cuni.cz/cce

Obsah

1	Úvodní informace.....	2
2	Obecné informace o zkoušce CCE–C1	3
2.1	Komu je zkouška určena?	3
2.2	K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–C1?	3
3	Struktura a obsah zkoušky CCE-C1.....	5
3.1	Struktura zkoušky	5
3.2	Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–C1	5
3.3	Obsah zkoušky a ověřované dovednosti	6
3.3.1	Část 1: Čtení s porozuměním	6
3.3.2	Část 2: Poslech s porozuměním	7
3.3.3	Část 3: Gramaticko-lexikální test	7
3.3.4	Část 4: Psaní	8
3.3.5	Část 5: Mluvení	9
3.4	Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí	10
4	Sestavování srovnatelných variant testu	12
4.1	Před zkouškou	12
4.1.1	Vývoj úloh	12
4.1.2	Sestavování variant testu.....	13
4.1.3	Ostré testování.....	14
4.2	Po zkoušce	14
4.2.1	Osvědčení (Certifikát)	15

1 Úvodní informace

Tato publikace představuje novou podobu Certifikované zkoušky z češtiny pro cizince na úrovni C1 (dále CCE–C1), která je platná od 1. 1. 2018. Změny se v tuto chvíli týkají pouze receptivních dovedností, tedy subtestů Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Gramaticko-lexikálního testu. Subtesty Psaní a Mluvení jsou prozatím ponechány v nezměněné podobě.

Účelem tohoto dokumentu je popsat strukturu a obsah zkoušky, způsob zadávání zkoušky, zpracování výsledků a také to, jak jsou výsledky interpretovány a sdělovány.

Text obsahuje hypertextové odkazy na modelovou variantu nově připravené zkoušky a na další důležité dokumenty, které mohou napomoci tomu, aby si čtenář vytvořil ucelenou představu o zkoušce.

2 Obecné informace o zkoušce CCE–C1

CCE–C1 je mezinárodní zkouška prokazující úroveň dosažených znalostí a dovedností v českém jazyce. Zkouška CCE–C1 je připravována tak, aby komunikační situace, ověřované cíle a obtížnost položek odpovídaly úrovni C1 podle *Společného evropského referenčního rámce pro jazyky*¹ (dále SERRJ).

Zkoušky CCE na všech úrovních, tedy i CCE–C1, splňují [17 minimálních standardů kvality](#) mezinárodní organizace [ALTE](#) (The Association of Language Testers in Europe) a obdržely [značku kvality Q](#) (tzv. Q Mark) udělovanou zkouškám, které úspěšně prošly externím auditem.

2.1 Komu je zkouška určena?

Zkouška CCE–C1 ověřuje jazykovou úroveň C1 podle SERRJ, tzn. že nezahrnuje žádný specifický obsah – není tedy vázána na žádný konkrétní kurz nebo učební materiál. Ke zkoušce CCE–C1 se může přihlásit kdokoliv starší 16 let, jehož mateřským jazykem NENÍ čeština.

Úspěšný kandidát se může prokázat certifikátem s výsledky celé zkoušky i jednotlivých částí (subtestů).

2.2 K čemu lze využít certifikát ze zkoušky CCE–C1?

Úspěšné vykonání zkoušky CCE–C1 usnadňuje získání zaměstnání v České republice, neboť zkouška na úrovni C1 je uznávána např. pro doložení znalosti českého jazyka u státních zaměstnanců, kteří žádají o přijetí do služebního poměru. Více informací najdete v [Zákoně č. 234/2014 Sb., o státní službě](#) a ve [Vyhlášce MŠMT č. 175/2015 Sb.](#)

Absolvování zkoušky na úrovni C1 je také podmínkou pro skládání Státní jazykové zkoušky speciální pro obor překladatelský a tlumočnický.

V neposlední řadě je zkouška CCE–C1 uznávána jako rovnocenná jazykové části Zkoušky z jazyka a reálií pro udělování státního občanství České republiky.

Uživatel jazyka na úrovni C1 je zkušeným uživatelem jazyka, který se poměrně snadno a s vysokou mírou jistoty pohybuje ve všech oblastech užívání jazyka, včetně akademické a veřejné sféry. Jazykový projev takového uživatele je plynulý, spontánní. Jazyk je používán efektivně a flexibilně podle komunikačních situací a záměrů. Znamená to mimo jiné, že si dokáže poradit i v situacích, které nejsou zcela běžné, že je schopen přirozeně komunikovat a diskutovat s rodilými mluvčími, argumentovat i vyhodnocovat argumenty druhých, porozumět poměrně složitým textům a napsat je, že v nich dokáže porozumět hlavním myšlenkám a názorům a také je vyjádřit. Je zároveň schopen se zorientovat i v abstraktních tématech a v tématech, která souvisí s jeho oborem (studia či profese) (SERRJ, s. 24 a 36).

Kandidáta, který úspěšně vykonal zkoušku CCE–C1, tedy lze charakterizovat jako **zkušeného uživatele** českého jazyka, který zvládne snadno všechno to, co umí uživatel jazyka na úrovni B2, a navíc prokázal tyto dovednosti a znalosti:

Při čtení rozumí dlouhým a složitým textům, které nemusí souviset s jeho oborem nebo oblastí zájmu, a to včetně technických instrukcí, odborných textů a beletrie, všímá si i jejich stylistické stránky.

¹ *Společný evropský referenční rámec pro jazyky. Jak se učíme jazykům, jak je vyučujeme a jak v jazycích hodnotíme.* Olomouc 2002.

Dokáže porozumět sdělení jako celku, tj. podrobnostem, obsaženým myšlenkám, včetně implicitních a odporujících si názorových stanovisek apod. (adaptováno dle SERRJ, s. 27 a 71)

Při poslechu rozumí delším a složitým promluvám, přednáškám, diskusím a výměnám názorů i na abstraktní témata, a to včetně promluv nesouvisejících s jeho oborem, promluv s ne zcela jasnou strukturou a/nebo promluv s implicitně naznačenými vztahy a myšlenkami (adaptováno dle SERRJ, s. 27 a 68).

Při psaní dokáže napsat srozumitelné, podrobné a dobře uspořádané texty o složitých tématech, zdůraznit důležité aspekty, předložit argumenty a podpořit je relevantními podrobnostmi. Pro své texty a s ohledem na příjemce textu dokáže zvolit vhodný styl a odpovídající jazykové prostředky (adaptováno dle SERRJ, s. 27, 63).

V ústní interakci s okolím i při samostatném projevu se dokáže plynule, pohotově a spontánně vyjadřovat, a tímto způsobem se i účastnit rozhovoru s rodilými mluvčími. Jazyk používá pružně, efektivně a přesně pro společenské a pracovní účely. Dokáže jasně a podrobně popsat složitá a abstraktní témata, rozvíjet myšlenky a názory, hodnotit je a doplnit o vhodné podrobnosti. Své promluvy dokáže vhodně strukturovat, volí adekvátní styl a promluvu přizpůsobuje příjemci (adaptováno dle SERRJ, s. 27, 60, 64, 76, 85).

Široký rozsah jazyka mu umožňuje volit formulace tak, aby se vyjadřoval spontánně, jasně, strukturovaně a stylisticky adekvátně k široké škále obecných, akademických či profesních témat. Jazykové prostředky používá správně, chyby jsou ojedinělé a téměř nepostřehnutelné. Volbou jazykových prostředků dokáže reagovat na partnery v komunikaci.

Znalost jazykových prostředků, včetně prostředků textové návaznosti, je schopen uplatnit i **v gramaticko-lexikálním testu**.

3 Struktura a obsah zkoušky CCE-C1

Zkouška CCE–C1 se skládá z **5 částí** neboli **subtestů**: Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Gramaticko-lexikální test, Psaní a Mluvení. Celou modelovou variantu zkoušky si můžete prohlédnout nebo stáhnout [zde](#).

Subtesty ověřující úroveň receptivních dovedností ve čtení a v poslechu a gramaticko-lexikální test byly v průběhu let 2016–2017 významně revidovány a do modelové varianty byly zařazeny zcela nové modelové úlohy ilustrující tuto změnu.

Následující popis a modelová varianta zkoušky CCE–C1 poskytují informace o tom

- jak zkouška vypadá, jak je dlouhá a jaké má části (oddíl 3.1),
- jaké jsou nejdůležitější změny oproti původní podobě zkoušky (oddíl 3.2),
- jaký obsah lze očekávat a jaké dovednosti je nutné prokázat v jednotlivých subtestech, resp. úlohách (oddíl 3.3),
- jak postupovat při řešení úloh, jakým způsobem a kam řešení/odpovědi zapisovat (oddíl 3.4),
- jak se sestavují srovnatelné varianty a jak se zkouška vyhodnocuje (oddíl 4),
- jak vypadá certifikát a jaké informace obsahuje (oddíl 4.2).

3.1 Struktura zkoušky

CCE–C1	ČTENÍ S POROZUMĚNÍM	POSLECH S POROZUMĚNÍM	GRAMATICKO- LEXIKÁLNÍ TEST	PSANÍ	MLUVENÍ
Počet úloh	4	4	8	2	3
Počet úkolů	28	30	30	-	-
Délka zkoušky	60 minut	50–55 minut	50 minut	90 minut	23–27 minut (dva kandidáti)
Max. počet bodů	30	30	30	30	30
Hraniční skóre (60 %)	18	18	18	18	18

Pro úspěšné složení zkoušky je třeba dosáhnout hraničního skóru **18 bodů** (tj. 60 %) v **každé části** zkoušky.

3.2 Nejdůležitější změny oproti původní podobě CCE–C1

Změny ve zkoušce jsou důsledkem revize a porovnání ověřovaných dovedností (v původních subtestech Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a v Gramaticko-lexikálním testu) s tím, jak je definuje externí standard (SERRJ) a jaké jsou potřeby kandidátů, kteří si volí zkoušku CCE–C1. Tito kandidáti jsou nejčastěji stávající studenti VŠ, uchazeči o studium na VŠ v České republice a dále zaměstnanci, jejichž zaměstnavatelé podmiňují setrvání v zaměstnání či přijetí do zaměstnání příslušným certifikátem (např. zaměstnanci ve státní službě). Zohledněním těchto skutečností vznikla nová podoba konstruktu zkoušky, tedy zjednodušeně toho, co je zkouškou ověřováno a k čemu se vztahuje interpretace výsledků. A z této aktualizované definice konstruktu vzešla nová podoba zmíněných subtestů (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním a Gramaticko-lexikální test).

Čas na vypracování subtestu Čtení s porozuměním se navýšil z 50 na 60 minut, u Poslechu s porozuměním došlo k navýšení z 30–35 minut na 50–55 minut. (U Gramaticko-lexikálního testu zůstává čas na vypracování v nezměněné podobě, tedy 50 minut.)

Charakteristika textů pro poslech i čtení se změnila, a to zejména proto, aby mohly být odpovídajícím způsobem ověřovány dovednosti definované v konstrukt. Velmi významně se prodloužila délka všech textů a byl navýšen podíl textů informačně bohatých, textů s abstraktními tématy, textů obsahujících argumentaci, konfrontaci a výměnu názorů, jež vyžadují důsledné uplatňování strategií čtení i poslechu. S tím souvisí změna v počtu (rozložení) úkolů u jednotlivých úloh tak, aby počet úkolů odpovídal rozsahu textu a dovednosti, která má být v úloze ověřována. U některých úloh byly také změněny testovací techniky. Do subtestu Poslech s porozuměním jsou zařazovány autentické nahrávky. Změna v délce a typech textů byla pretestována a je podložena i informacemi o potřebách kandidátů volících si zkoušku CCE–C1.

Ve Čtení s porozuměním byla úloha uspořádací nahrazena úlohou přiřazovací, kde se ověřuje stejná dovednost (dovednost využívat kontextových signálů k rozpoznání a sledování myšlenkové i obsahové návaznosti) – do textu se doplňují vyňaté úseky z nabídky; nabídka obsahuje dva úseky navíc, které do textu nepatří. Byla také zařazena úloha s technikou vícenásobného přiřazení, tzn. že k úkolům jsou přiřazovány texty, přičemž každý text může být přiřazen opakovaně.

Do Poslechu s porozuměním byla zařazena otevřená úloha simulující aktivitu „psaní poznámek“ – podrobněji v oddíle 3.3.2.

Ve všech třech subtestech byly úkoly s výběrem odpovědi ze 4 alternativ nahrazeny úkoly s výběrem odpovědi ze 3 alternativ, neboť se dlouhodobě ukázala nefunkčnost čtvrté alternativy.

U Poslechu s porozuměním i u Čtení s porozuměním můžeme ověřované dovednosti zařadit do dvou základních skupin, a to dovednost práce s podrobnostmi v textu a dovednost vnímat text globálně a interpretovat jej. Pro úroveň C1 považujeme za klíčovou dovednost globálního porozumění a analýzy textu; v subtestu Čtení s porozuměním je ověřování této dovednosti zastoupeno přibližně 70 % úkolů, v subtestu Poslech s porozuměním je zastoupeno 70–80 % úkolů.

Gramaticko-lexikální subtest obsahuje celkem 8 úloh oproti původním 6 úlohám. Úlohy obsahují krátký kontext v délce 1–3 řádků textu. Nově se objevují úkoly přiřazovací ověřující znalost prostředků lexika, slovtvorby a frazeologie.

3.3 Obsah zkoušky a ověřované dovednosti

3.3.1 Část 1: Čtení s porozuměním

První částí zkoušky je subtest Čtení s porozuměním. Má celkem 4 úlohy.

Úloha 1 obsahuje 5 krátkých textů na stejné téma, které obsahují postoje a názory, a celkem 8 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět podrobnostem v textech a argumentaci (názorům a postojům) a dovednost rozpoznat významové odstíny. Úkoly obsahují tvrzení nebo otázku a je třeba je přiřadit ke správnému textu – alternativně (technika vícenásobného přiřazení/multiple matching).

Úloha 2 obsahuje 1 dlouhý informativní text (zpráva, odborný článek, výklad apod.) a celkem 7 úkolů ověřujících dovednost rozpoznat textovou návaznost. Požaduje se zde přiřazení vyňatých částí textu na správné místo neboli rekonstrukce textu (technika přiřazování / matching).

Úloha 3 má dvě podúlohy. První z nich obsahuje 1 dlouhý text v uměleckém nebo publicistickém stylu (např. esej, fejeton, glosa) a 4 úkoly. Druhá podúloha obsahuje 2 krátké texty (resumé, shrnutí) pojící se k výchozímu textu a 2 úkoly. Ověřuje se dovednost porozumět názorům, postojům, argumentaci, a to včetně implicitně vyjádřených, a dovednost využívat k porozumění kontextových

a gramatických signálů. V úloze je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. obsah tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE=TRUE/FALSE).

Úloha 4 obsahuje 1 dlouhý argumentativní, informačně bohatý text a celkem 7 úkolů. Úkoly ověřují dovednost nalézt důležité podrobnosti a porozumět jim a dovednost porozumět názorům, postojům, argumentaci, a to včetně implicitně vyjádřených. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Do zadání testu je možné si psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod., poté však musí být všechny správné odpovědi přepsány do záznamového archu (viz modelová varianta testu [zde](#)). Vyhodnoceny budou pouze odpovědi přepsané do záznamového archu.

3.3.2 Část 2: Poslech s porozuměním

Druhou částí zkoušky je subtest Poslech s porozuměním. Má celkem 4 úlohy, každý text (nahrávka) se opakuje dvakrát. Texty nahrávek jsou autentické, pocházejí z rozhlasových archivů a jiných internetových zdrojů a obsahují kromě spisovného jazyka (včetně jazyka hovorového) i jazyk nespisovný.

Úloha 1 obsahuje 3 dialogické texty na témata z nejrůznějších oblastí a celkem 6 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět podstatným bodům, složité argumentaci, instrukcím, názorům, postojům a vztahům mezi mluvčími, a to i v textech s ne vždy jasnou strukturou. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Úloha 2 obsahuje 1 monologický text výkladové povahy a celkem 9 úkolů. Úkoly ověřují dovednost porozumět složité argumentaci. Jde o úlohu otevřenou, náročnou na strategie poslechu a kombinující více dovedností. Kandidát slyší text a zároveň má k dispozici resumé s vynechanými místy. Jeho úkolem je na základě poslechu rekonstruovat text resumé a doplnit výrazy, které na vynechaná místa patří, a to ve správném tvaru (technika rekonstrukce textu a psaní poznámek/text-reconstruction, note-taking).

Úloha 3 obsahuje 1 text (debata, diskuse apod.) a celkem 9 úkolů. Úloha ověřuje dovednost porozumět hlavní myšlence textu. Úkoly ověřují dovednost porozumět podstatným bodům, složité argumentaci, názorům, postojům a vztahům mezi mluvčími. V úloze je třeba rozhodnout, zda jsou tvrzení v úkolech pravdivá, tj. v souladu s obsahem textu, nebo nepravdivá, tj. obsah tvrzení je v rozporu s textem (technika ANO/NE=TRUE/FALSE).

Úloha 4 obsahuje 6 monologických textů na stejné téma, jež jsou zároveň úkoly, a 8 tvrzení nebo titulků – alternativ. Úlohou se ověřuje dovednost porozumět podstatným informacím, včetně těch, které jsou vyjádřeny implicitně. Kandidát musí každému textu přiřadit jednu nebo více alternativ, která nejlépe odpovídá obsahu textu, přičemž alternativy budou použity všechny (technika vícenásobného přiřazení/multiple matching).

Do zadání testu je možné si během poslechu psát jakékoli poznámky, označovat správné odpovědi apod. Po skončení celého poslechu/nahrávek je kandidátům poskytnuta 5minutová pauza, kterou mohou využít na přepsání odpovědí. Vyhodnoceny budou pouze odpovědi přepsané do záznamového archu.

3.3.3 Část 3: Gramaticko-lexikální test

Třetí částí zkoušky je Gramaticko-lexikální test. Má celkem 8 úloh. Souvislý, avšak velmi krátký text se objevuje pouze v úlohách 7 a 8.

Úloha 1 obsahuje celkem 2 úkoly ověřující znalost lexikálních prostředků a postupů. Ke každému úkolu je třeba přiřadit jeden výraz z nabídky A – E. Tři možnosti v nabídce jsou navíc (technika přiřazování/matching).

Úloha 2 obsahuje celkem 4 úkoly ověřující znalost lexikálních prostředků a postupů, včetně frazeologických. Úkoly jsou spojeny do dvojic a každá dvojice má společnou nabídku 5 alternativ. Ke každému úkolu je třeba přiřadit jeden výraz z nabídky A – E. Tři možnosti v nabídce jsou navíc (technika přiřazování/matching).

Úloha 3 obsahuje celkem 10 úkolů ověřujících znalost morfologických prostředků a postupů, vč. morfosyntaktických. V každém úkolu je třeba doplnit jedno až tři slova ve správném tvaru (otevřená úloha, technika doplňování bez nabídky/gap-fill).

Úloha 4 obsahuje celkem 2 úkoly ověřující znalost syntaktických prostředků a postupů. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Úloha 5 obsahuje celkem 2 úkoly ověřující znalost prostředků a postupů větné transformace a aktuálního členění větného. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Úloha 6 obsahuje celkem 7 úkolů ověřujících znalost lexikálních prostředků a postupů, především slovotvorných. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Úloha 7 obsahuje celkem 2 úkoly ověřující znalost stylistických prostředků a postupů vyjadřujících pragmatické významy. V úkolech je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Úloha 8 obsahuje 1 úkol ověřující znalost prostředků a postupů vyjadřujících pragmatické významy z pohledu sociolingvistické adekvátnosti a účelnosti. V úkolu je třeba vybrat jednu správnou odpověď z nabídky A–C (technika výběr z nabídky/multiple choice).

Do zadání testu je možné si psát jakékoli poznámky, komentáře, označovat správné odpovědi apod., poté však musí být všechny správné odpovědi přepsány do záznamového archu (viz modelové varianta testu [zde](#)). Vyhodnoceny budou pouze odpovědi přepsané do záznamového archu.

3.3.4 Část 4: Psaní

Část **Psaní** se skládá ze dvou úloh, ve kterých má kandidát prokázat svou schopnost napsat jasné, dobře uspořádané texty týkající se složitých témat a zdůraznit v nich důležité informace. Přitom má za pomoci doplňujících argumentů a vhodných příkladů podrobně rozvést a podepřít svá názorová stanoviska a vhodně text zakončit. Zároveň musí kandidát respektovat náležitosti požadovaného slohového útvaru.

V úloze 1 má kandidát napsat text (např. článek) na základě grafu, tabulky či schématu. Zadání je specifikováno 4 body, které musí být v textu v přiměřené míře zpracovány. Minimální požadovaná délka je 150 slov.

V úloze 2 má kandidát napsat text (např. úvahu, recenzi, charakteristiku apod.) rovněž o délce nejméně 150 slov. Zadání obsahuje dvě témata, ze kterých si kandidát jedno vybírá.

Každá úloha je hodnocena samostatně podle specifických kritérií, která se liší v některých detailech. Každou práci hodnotí nezávisle na sobě dva hodnotitelé a výsledné bodové hodnocení představuje jejich společný konsenzus.

V obou úlohách se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. napsání textu, který odpovídá požadovanému typu textu (např. článek), splnění všech dílčích požadavků zadání (např. zda je dodrženo téma, zda je dodržen slohový úvar, zda je interpretován např. graf, zda je vyjádřen vlastní názor) a je-li dodržena požadovaná délka textu;
- **organizace textu**, tj. jak je text strukturován, členěn, jak a zda jsou myšlenky logicky řazeny a propojeny, jak na sebe navazují a jaké prostředky textové návaznosti jsou použity;
- **rozsah a správnost použité slovní zásoby**, tedy např. to, jak je slovní zásoba bohatá, zda použité prostředky odpovídají tématu a zadání, zda jsou použity správně a případné nedostatky neztěžují či nebrání porozumění);
- **správnost použitých gramatických prostředků, jejich rozsah** a to, zda případné nedostatky neztěžují či nebrání porozumění;
- **ortografie, interpunkce, grafické členění textu**, tedy úroveň pravopisné správnosti a interpunkce, a též, zda grafické členění odpovídá logice textu a slohovému útvaru.

Text se nehodnotí, resp. kandidát získává **0 bodů** za danou úlohu, pokud není dodrženo téma, není ani částečně zpracováno zadání nebo je text nepřiměřeně krátký, tzn. že kandidát napíše v úloze 1 či v úloze 2 méně než 75 slov.

3.3.5 Část 5: Mluvení

Mluvení (Ústní zkouška) se skládá ze tří úloh, ve kterých má kandidát prokázat dovednost vyjadřovat se o široké škále všeobecných a aktuálních témat, a to plynule, pohotově, bez zjevného hledání výrazů, přesně a účinně. Kandidát by si měl poradit s případným přerušováním toku řeči ze strany dalších účastníků. Výkon každého kandidáta v každé úloze je hodnocen samostatně.

Úloha 1 je koncipována jako dialog kandidáta a examinátora. Kandidát vede s examinátorem dialog. Nejprve si vylosuje kartičku, na níž je uveden citát a přísloví, které mají sloužit jako impulz k dialogu. Poté má kandidát 1 minutu na to, aby si vybral, zda chce diskutovat o jednom, či o druhém, a oznámí to examinátorovi. Nejprve zformuluje vlastní názor, pak reaguje na otázky/stanoviska/argumenty examinátora. Může examinátorovo stanovisko podpořit, nebo s ním polemizovat. Po ukončení se kandidáti vystřídají. Délka úlohy je 8–10 minut pro oba kandidáty, to znamená 4–5 minut pro jednoho kandidáta.

Ukázka citátů, přísloví:

„Pouze život, který žijeme pro ostatní, má smysl.“ (A. Einstein)

Kam vítr, tam plášť. (české přísloví)

V úloze 2 dostane kandidát od examinátora kartičku s tématem. Poté má 3 minuty na přípravu monologu, může si dělat písemné poznámky. Kandidát nemusí prokázat odbornou znalost tématu, ale dovednost na dané téma samostatně a plynule vést monolog bez pomoci examinátora. Důležité je, aby kandidát hovořil o tématu v obecné rovině. Examinátor na závěr položí kandidátovi doplňující otázky. Každý kandidát by měl samostatně mluvit 1,5–2 minuty. Délka úlohy je 9–10 minut pro oba kandidáty, tedy 4,5–5 minut pro jednoho kandidáta.

Ukázka tématu pro monolog:

Kultura a její role v životě moderní společnosti

Úloha 3 je koncipována jako diskuze kandidátů na základě zadané kooperativní situace. Oba kandidáti společně dostanou od examinátora kartičku se zadáním. Na kartičce je zadání kooperativní situace, kandidáti spolu bez přípravy hledají společné řešení. Je důležité, aby oba kandidáti efektivně vedli dialog, vyjadřovali a obhajovali své názory a aby prokázali dovednost zaujímat stanoviska k názorům komunikačního partnera. Examinátor může v případě potřeby do diskuze vstoupit. Délka úlohy je 5–6 minut pro oba kandidáty.

Ukázka kooperativní situace:

Bydlíte v domě v centru Prahy. V přízemí si můžete výhodně pronajmout 3 větší místnosti. Přemýšlíte s kolegou/kolegyní, že spolu založíte firmu, např. jazykovou školu.

Vymyslete společný podnikatelský plán na založení firmy a zvažte následující body:

- které konkrétní služby nebo produkty budete nabízet,
- komu je váš projekt/vaše služba určen/a,
- jak vyřešíte finanční stránku,
- jak vyřešíte administrativní záležitosti,
- jaká jsou možná podnikatelská rizika atd.

V každé úloze se hodnotí:

- **splnění zadání**, tzn. zda promluvy odpovídají zadání a jsou srozumitelné a logické, dále do jaké míry jsou podrobné vzhledem k úrovni C1 a do jaké míry byla nutná pomoc či asistence examinátora.
- **gramatická kompetence**, tzn. morfologie a syntax, též se hodnotí např. závažnost chyb vzhledem k úrovni C1
- **lexikální kompetence**, tzn. funkční užití slovní zásoby a její rozsah.

V úloze 1 a úloze 3 se kromě výše uvedeného hodnotí dovednost **interakce**, schopnost udržovat rozhovor v chodu a účastnit se ho plynule a spontánně.

V úloze 2 se hodnotí **plynulost** mluveného projevu, **věcnost** a **strukturovanost** promluvy.

Za všechny úlohy dohromady se hodnotí:

- **fonologická kompetence** (výslovnost a intonace). **Ústní zkouška není hodnocena**, resp. kandidát získá **0 bodů** v případě, že je jeho výkon kvůli výslovnosti nesrozumitelný.

Mluvení je pro účely hodnocení, revizí hodnocení a archivace nahráváno na diktafon.

3.4 Zadávání zkoušky a postup při řešení a zápisu odpovědí

Průběh zkoušky řídí proškolený administrátor. Ten kandidáty informuje o průběhu zkoušky a celou organizaci zkoušky řídí. Instruktažní video ze zadání zkoušky najdete [zde](#).

Mezi jednotlivými subtesty (částmi zkoušky) jsou přestávky (viz tabulka v oddíle 3.1). Pořadí kandidátů v ústní části zkoušky se losuje, proto je přestávka mezi Psáním a Mluvením pro každého kandidáta jiná. Pořadí kandidátů je vyvěšeno na dveřích místnosti, kde se bude zkouška z Mluvení konat.

U všech čtyř písemných subtestů (Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Gramaticko-lexikální test a Psaní) mají kandidáti zadání testu a záznamový arch. Do zadání testu si mohou psát jakékoli poznámky či správná řešení. Správné odpovědi je ale třeba přepsat do záznamového archu, protože hodnotit se budou **pouze** řešení zapsaná v záznamovém archu nebo na vyznačeném místě (v Psaní). Titulní strany subtestů Čtení s porozuměním, Poslech s porozuměním, Gramaticko-lexikální test obsahují praktické informace a pokyny, titulní strana subtestu Psaní navíc též pokyny, jak zapisovat text. Záznamový arch obsahuje příklady správného záznamu řešení.

V subtestu Poslech s porozuměním mají kandidáti 5 minut na přepsání řešení do záznamového archu, ale ve Čtení s porozuměním, Gramaticko-lexikálním testu a v Psaní se čas na přepsání odpovědí do záznamového archu neposkytuje, je třeba si proto dobře naplánovat čas.

V žádné části zkoušky není dovoleno používat slovník, elektronické přístroje ani jiné materiály.

4 Sestavování srovnatelných variant testu

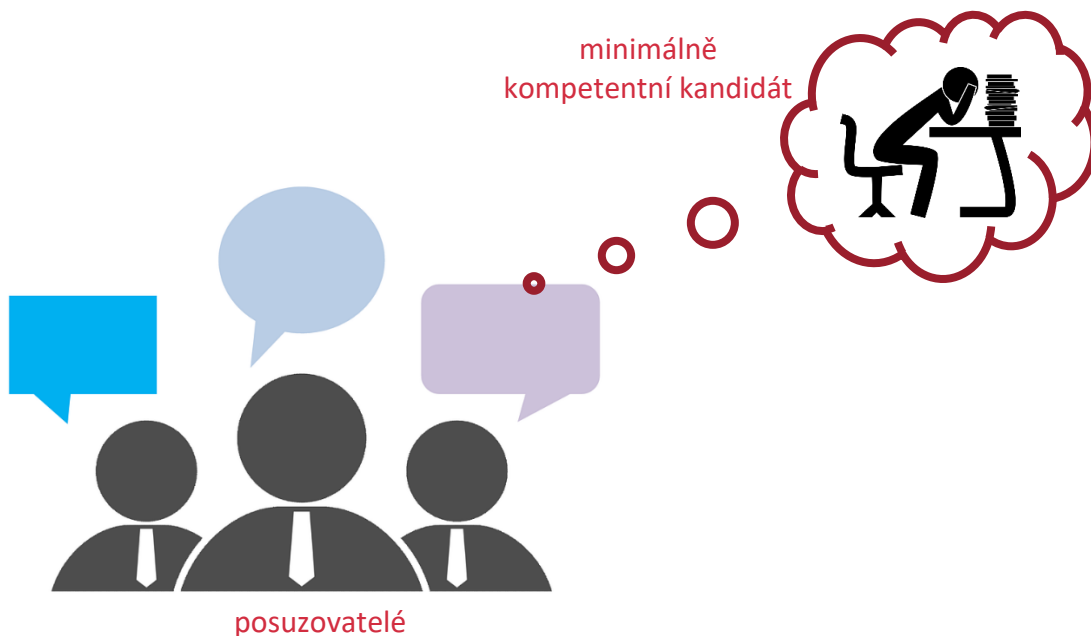
Naším cílem je připravovat takové testové varianty, o nichž můžeme říci, že jsou srovnatelnými (ekvivalentními) nástroji, které ověřují stejný obsah a konstrukt stejným způsobem, a dále také, že výsledky (dosažené skóry) z různých variant lze přímo porovnávat.

Vzhledem k některým omezujícím podmínkám (relativně nízký počet kandidátů, omezené možnosti pretestací, z toho plynoucí nemožnost standardního využívání postupů IRT² a pevně daný hraniční skór odpovídající 60 % z bodového maxima) řešíme otázku ekvivalence testových variant následujícími kroky:

4.1 Před zkouškou

4.1.1 Vývoj úloh

1. Každá varianta subtestu CCE–C1 je připravována autorským týmem podle předem stanovených specifikací.
2. Každá položka a každý text procházejí několika fázemi moderací a posouzením týmem vyškolených externích i interních spolupracovníků.
3. Všechny úlohy se pretestují (ověřuje se jejich konstrukční kvalita a psychometrické vlastnosti) na dostupném vzorku, pretesty se statisticky vyhodnocují³ a úlohy se poté v případě potřeby upravují.
4. Všechny úlohy procházejí tzv. standard settingem, tj. expertním posuzováním s cílem stanovit minimální hranici pro úspěšné složení zkoušky. Úkolem posuzovatelů je určit skór, který by v dané úloze získal tzv. minimálně kompetentní kandidát (MKK) dané úrovně, zde tedy C1. Koncept MKK byl definován pro všechny úrovně v rámci dílčího projektu monitoringu kvality.

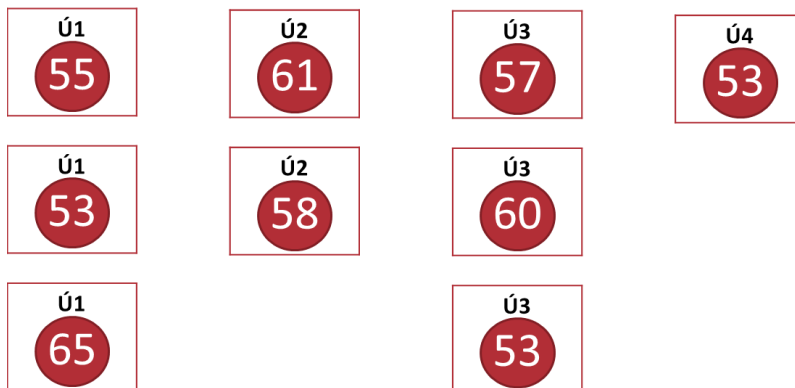

Obrázek 1: Standard setting – posuzovatelé mají na mysli minimálně kompetentního kandidáta C1, tj. kandidáta, který by na úrovni C1 ještě uspěl, a určují, jaký skór (počet bodů) by v dané úloze získal.

² Item Response Theory

³ Software REMARK (p-value, index pbi, četnost voleb alternativ, Cronbachovo alpha apod.)

5. Každá úloha je poté vložena do banky úloh. Jsou u ní známy výsledky z pretestů, příp. expertních odhadů, stanovený hraniční skór pro MKK a také další popisné charakteristiky (téma, žánr, ověřované specifické cíle apod.).

Obrázek 2: Úlohy připravené pro použití v testu prošly standard settingem, u každé je známý dílčí hraniční skór – takový, který by získal MKK, a jsou vloženy do banky úloh.

4.1.2 Sestavování variant testu

6. Při sestavování variant si plně uvědomujeme, že při výše zmíněných omezeních není dosažení absolutně ekvivalentních variant možné bez dalších opatření. Sestavování testových variant se proto děje pomocí tzv. **modelování**. Modelování je interní termín, kterým zjednodušeně popisujeme proces, kdy se varianty sestavují (kombinují) tak, aby se součet dílčích hraničních skóru úloh (stanovený expertním posuzováním) co nejvíce blížil hodnotě 60 % (obrázky 4, 5 a 6).

Obrázek 4: Ideální stav je takový, kdy z banky úloh sestavíme varianty testu, kdy je průměr dílčích hraničních skóru roven 60 %.

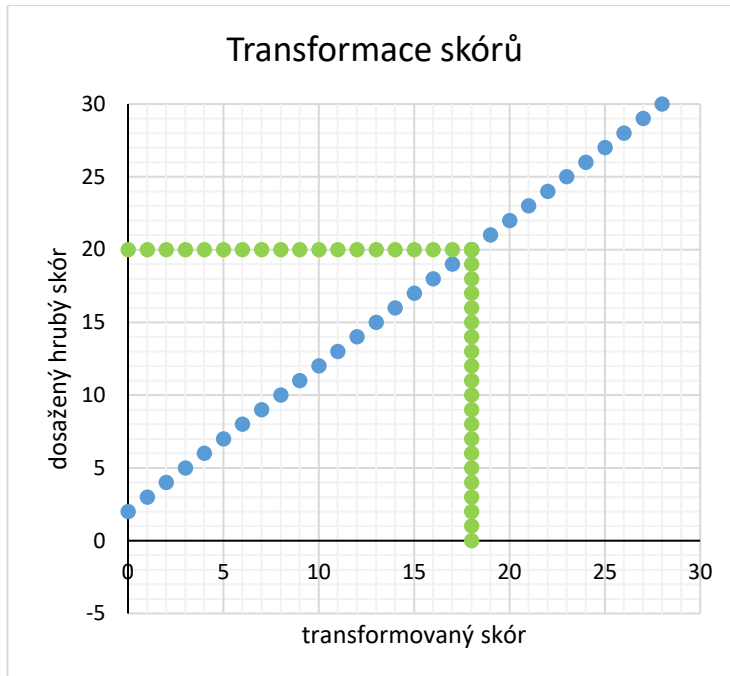
Obrázek 5: Zde je hraniční skór sestavené varianty testu nižší, než je třeba, 56 %, proto některé úlohy nahradíme jinými, jsou-li k dispozici⁴ – modelujeme testovou variantu tak, abychom se co nejvíce přiblížili 60% hranici.

Obrázek 6: Nová testová varianta již má hraniční skór velmi blízky 60% hranici. Tato varianta je použita do ostrého testování.

⁴ V některých případech je výměna úloh komplikována např. tím, že úlohy nesmějí mít podobné téma.

7. Pokud není možné modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skór neodchyloval od 60 %⁵, pak je předem stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být výsledné hrubé skóry kandidátů transformovány, tj. („posunuty“ nahoru nebo dolů) tak, aby byla tato odlišnost vyrovnána (obrázek 7). Ke každé testové variantě je **předem** stanoven interval na skórové škále, o kolik budou muset být hrubé skóry kandidátů transformovány.

Obrázek 7: Transformovaný skór představuje výsledek v modelové variantě subtestu Poslech s porozuměním CCE–C1 (ke stažení [zde](#)), kde hraniční skór pro MKK stanovený panelisty během standard settingu odpovídal 20 bodům z 30. Test by tedy byl pro MKK lehčí. Po započtení statistické chyby a intervalu spolehlivosti je dosažený hrubý skór každého kandidáta „posunut“ o dva body směrem dolů a tito kandidáti dosáhnou na hranici 60 % a uspějí. Zelená bodová linie je jakousi převodní linií pro MKK. Od ní je odvozena další transformace, např. kandidát, který získal v této variantě 18 bodů, dostane po transformaci 16 bodů a tím se dostane pod hraniční skór a neuspěje. (Může samozřejmě nastat i případ, kdy bude třeba skóry převést směrem nahoru, tedy např. z 15 bodů na 17).

4.1.3 Ostré testování

Pro každý zkušební termín je použita jedinečná varianta testu.

4.2 Po zkoušce

1. Výsledky kandidátů jsou statisticky zpracovány a vyhodnoceny a každému kandidátovi je na základě počtu správných odpovědí přidělen tzv. **hrubý skór**.

⁵ O jeden a více bodů hrubého skóru. Také je třeba počítat s tzv. směrodatnou chybou odhadu, kterou je zatížen dílčí hraniční skór úloh při standard settingu. Tyto dvě hodnoty zohledňujeme při přípravě transformačního přepočtu.

2. Pokud nebylo možno modelováním sestavit variantu tak, aby se hraniční skór neodchyloval od 60 %, je výsledek každého kandidáta lineárně transformován (viz výše bod 4.1.2, obrázek 7).
3. Na základě výsledků je učiněno rozhodnutí, zda kandidát uspěl, nebo neuspěl. Výsledky se kandidátům sdělují on-line za 30 dnů od termínu zkoušky [zde](#). Osvědčení se kandidátům zasílá poštou na adresu uvedenou v přihlášce.

4.2.1 Osvědčení (Certifikát)

Osvědčení se vydává v češtině a angličtině a obsahuje výsledky kandidáta v jednotlivých subtěstech a také popis dané úrovně zkoušky. Více informací [zde](#).